

STM kokybinių tyrimų kūrybinė laboratorija 2018

Žiemos seminaras: “KRITINIAIS ĮVYKIAIS GRĮSTAS IR TRADICINIS NARATYVAS: KAS, KAIP IR KODĖL? KOKYBINIO STRAIPSNIO KOKYBIŠKAS PARENGIMAS: NUO ...IKI” 2018 m. kovo mėn. 01-02 d.

Kaunas

Gerbiami Kolegos Tyrėjai, Mokslininkai, Praktikai,

2018 m. Socialinio tyrėjo mokykla (STM) yra penktieji edukacinės mokslo veiklos metai, per kuriuos praversti 44 autoriniai metodologiniai seminarai, o juose mokėsi keli šimtai tyrėjų, mokslininkų, praktikų, doktorantų be išimties iš visų Lietuvos aukštųjų mokyklų – universitetų ir kolegijų.

STM kviečia Jus mokytis Žiemos seminare, kuris vyks pirmomis oficialaus pavasario dienomis 2018 m. kovo 1-2 dienomis, Kaune. Tikimės, kad STM Žiemos seminaras įneš pavasarinės energijos mokytis vieniems iš kitų, tobulinti metodologijos įgūdžius ir įgauti didesnio pasitikėjimo savimi.

2017-03-01/02 dienomis vyksiančiame STM seminare pagrindinis dėmesys bus skirtas KRITINIŲ ĮVYKIŲ GRĮSTAM NARATYVUI – šio metodo mokymams 1,5 dienas nuosekliai, žingsnis po žingsnio atlikdami visas metodologines veiklas praktiškai, dirbuodamiesi grupėse. Antros dienos pusdienį skirsime labai praktiškai temai – KAIP PARENGTI KOKYBINIO TYRIMO RADINIAIS GRĮSTĄ STRAIPSNĮ TARPTAUTINIAM LEIDINIUI? Ši tema išlieka aktualia kokybinių tyrimų metodologijoje ir su tokių straipsnių parengimo iššūkiais, ypač pradedantiesiems tyrėjams, jauniems mokslininkams, yra nelengva. Todėl išryškėjo poreikis detalizuoti ir specifikuoti kokybinių straipsnių publikavimo subtilybes ir jomis pasidalyti su tyrėjų ir mokslininkų bendruomenėmis.

Kokybinių tyrimų metodologija, kaip specifinė mokslo šaka, įtraukia vis daugiau pasaulio mokslininkų, nesvarbu, kokios disciplinos, kurie konkrečius metodus ar metodologijas integruoja tarpusavyje, įveda naujus elementus, pritaiko atstovaujamos mokslo sritims bei kryptims, o tuomet atsiranda ir poreikis peržiūrėti ir tyrimo metodologijos procesą bei jį rekonstruoti.

Naratyvu paremtas tyrimas, kaip įsitvirtinanti autonomiška metodologija, iškilė 1989 m. Nuo tada socialinių mokslų, konkrečiai – teisės, ugdymo, medicinos, slaugos, politikos, sociologijos - atstovai sėkmingai taikė ir taiko naratyvus savo tyrimuose. Išskylant vis naujiems socialiniams, kultūriniais, politiniams, sveikatos klausimams bei siekiant atpažinti asmens patirties prasmingumą ir vertingumą tų klausimų sprendimuose, iškilė poreikis peržiūrėti naratyvo tyrimo metodologiją ir įvesti inovacijas, kurios sudarytų galimybes ne tik socialinių mokslų, bet ir humanitarinių, medicinos, sveikatos mokslų atstovams įsijungti į kokybinių tyrimų, grįstų naratyvu, vykdymą bei įgyvendinimą. Poreikis inovacijoms išryškėjo ir dėl to, kad klasikinė naratyvo tyrimų metodologija nėra lanksti, todėl mokslininkai svarstė galimybes joje

įvedamas naujoves orientuoti į tarpdisciplininius tyrimus, kuriuose lygiavertėmis yra kelios mokslo sritys ir / ar kryptys. Todėl apie 2000 m. pradedamas vartoti terminas “kritinis įvykis”, kuris palaipsniui tampa svarbiu inovatyviu komponentu naratyvo tyrimuose, o 2007 m. jau oficialiai vartojamas terminas KRITINIŲ ĮVYKIŲ GRĮSTAS NARATYVAS. Tokioje naratyvo tyrimo metodologijoje atsiranda daugiau struktūros, kurios šalininkais išlieka sociologijos, medicinos, slaugos, ekonomikos ir teisės atstovai. Šioje metodologijoje sąveikaujantys socialinio konstruktyvizmo ir fenomenologijos poliai sudaro galimybes tyrėjams, mokslininkams išplėtoti socialiai ir ne tik, prasmingą diskursą konkrečioje mokslo problemoje (kuri sprendžiama konkrečiame tyrime), atsigręžiant į individo asmenines patirtis, kurios gali būti perkeltos, t.y. atpažintos įvairiuose sprendimuose, veiksmuose, santykiuose.

Kritinių įvykių grįstas naratyvas taikomas socialinių, humanitarinių, biomedicinos, sveikatos, mokslų srityse ir sociologijos, antropologijos, psichologijos, teisės, ekonomikos, edukologijos, politikos, komunikacijos, slaugos, medicinos, ekologijos ir aplinkotyros, geografijos, visuomenės sveikatos, mokslų kryptyse.

Seminaro turinį sudaro šios temos:

I. KRITINIŲ ĮVYKIŲ GRĮSTAS NARATYVAS IR KLASIKINIS NARATYVAS: i) kritinių įvykių grįstas ir klasikinis naratyvas – panašumai ir skirtumai; ii) koncepcinė kritinių įvykių grįsto naratyvo prigimtis; iii) kritinio įvykio apibrėžtis ir charakteristikos; iv) panašus įvykis ir kitas įvykis – kritinio įvykio tęstinumas, perkeliamumas, pastiprinimas; v) kritinių įvykių iškomunikavimas raštu ir žodžiu; vi) tematinės kritinių įvykių grįstų naratyvų analizės; vii) kritinių įvykių grįsto naratyvo radinių pateikimo specifika ir vizualizacija.

II. KOKYBINIAIS RADINIAIS GRĮSTO STRAIPSNIO PARENGIMAS TARPTAUTINIAM LEIDINIUI: i) straipsnio pavadinimo formulavimas; ii) straipsnio įvadas ar rezultatų dalis – kas pirma? iii) rezultatų “suspaudimas”; iv) metodologijos dalies preciziškumas; v) ryšys tarp įvado ir rezultatų dalies; vi) rezultatų interpretavimas; vii) išvados – kokia jų paskirtis? viii) kaip pasirinkti žurnalą, kuriame bus publikacija – kas pirma - žurnalas ar straipsnis? ix) į ką atkreipti dėmesį žurnalo apraše?

Seminaro vedėja ir autorė - prof. hab. dr. Vilma Žydžiūnaitė (socialiniai mokslai, edukologija; sveikatos mokslai, slauga), STM vadovė ir kiekybinių bei kokybinių tyrimų metodologijos viešos edukacijos pradininkė Lietuvoje. Vilma yra publikavusi 180 mokslo publikacijų; parengusi 7 (bendra) autorines monografijas, 8 mokslo studijas ir 15 metodinių leidinių; pirmųjų Lietuvoje 2 vadovėlių apie kokybinius tyrimus bendraautorė; paskelbusi 48 straipsnius visuomenei profesiniuose laikraščiuose ir žurnaluose bei socialinėse medijose aukštojo mokslo ir slaugos klausimais; vadovavusi 6 sėkmingai apgintoms daktaro disertacijoms, opanavusi 15 disertacijų gynimų, dalyvavusi 23 disertacijų gynimų tarybose, yra 7 mokslo žurnalų redkolegijų narė ir 2 mokslo žurnalų vyr. mokslo redaktorė; vadovavusi 3 mokslo projektams.